

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ
AVRUPA BİRLİĞİ TEMSİLCİLİĞİ – BRÜKSEL

2008/42

BRÜKSEL'DE BİR HAFTA 15 Aralık 2008

BU SAYIDA:

AB - TÜRKİYE
AB - KIBRIS
AB - İSVİÇRE
AB LİDERLER ZİRVESİ
AB - GENİŞLEME
ENERJİ
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
DEVLET YARDIMLARI
TÜKETİCİ HAKLARI
KÜRESELLEŞME FONU
SERBEST DOLAŞIM HAKKI
TARIM - DIŞ TİCARET
İLAÇ SEKTÖRÜ
SAĞLIK

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR - AVRUPA ÖZEL SEKTÖR KONFEDERASYONU

MERKEZ : 46 Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı 34420 İstanbul Türkiye Tel : 90 212 249 11 02 Faks : 90 212 249 09 13
ANKARA : 39/4 İran Caddesi Gaziosmanpaşa 06700 Ankara Türkiye Tel: 90 312 468 10 11 Faks: 90 312 428 86 76
AVRUPA BİRLİĞİ : 13 Avenue des Gaulois 1040 Brüksel Belçika Tel : 32 2 736 40 47 Faks : 32 2 736 39 93
ALMANYA : 28 Märkisches Ufer 10179 Berlin Almanya Tel : 49 30 28 87 86 300 Faks : 49 30 28 87 86 399
FRANSA : 33 Rue de Galilée 75116 Paris Fransa Tel : 33 1 44 43 55 35 Faks : 33 1 44 43 55 46
A B D : 1250, 24th Street N.W. Suite#300 Washington DC 20037 USA Tel : 1 202 776 7770 Faks : 1 202 776 7771
ÇİN: Lufthansa Center, EUCCC/S-123, 50 Liangmaqiao Rd, Chaoyang-Beijing 100016 T: 861064622066 F: 861064622067

HAZIRLAYANLAR : Dilek İftar Ateş – Suna Orçun bxloffice@tusiad.org

www.tusiad.org

AB - Türkiye

- Avrupa genç girişimci derneklerini bir araya getiren “YES For Europe”un Genel Direktörlük görevine TÜGİAD Brüksel temsilcisi Suat Şişik seçildi. Görevi Fransız Philippe Léonard’ın devralacak olan Suat Şişik 2002 yılından beri TÜGİAD Brüksel Temsilciliği görevini yürütüyor. YES For Europe çatısı altında 40 bin işletmeyi bünyesinde bulunduran 16 ulusal iş federasyonu yer alıyor. <http://www.yes.be/>

- Uluslararası Kriz Grubu (ICG) Türkiye-AB ilişkileri konusunda bir rapor yayınladı. 2009 yılının Türkiye-AB ilişkilerinde belirleyici bir yıl olacağı belirtilen raporda, Türkiye’de son iki yılda yaşanan krizlerin reform sürecinin yavaşlattığı, yeni bir anayasanın hazırlanmadığı, AB’ye katılım müzakerelerinin sürdürülmesi için gerekli siyasi kararlılığının etkin olamadığı tespitleri yapılıyor. Raporda yer alan bazı önemli noktalar:

- AB sürecinin yavaşlamasından kaynaklanacak sorunlar arasında reform sürecinin zayıflaması, Kürt kökenli vatandaşlar ile kutuplaşma yaşanması, siyasette kutuplaşmanın artması, son on yıldır tüm dünyada devam eden ekonomik büyümenin sona ermesiyle ortaya çıkacak kayıplar sayılıyor.
- AB müktesebatının uyarlanmasına ilişkin reformların yeniden başlatılmasını hedefleyen Ulusal Plan’ın yürürlüğe girmesi, kamu ihaleleri yasasının değiştirilmesi, adli reform, siyasi partiler ve seçim yasasıyla ilgili değişikliklerin 2007 tarihli Katılım Ortaklığı Belgesi’nde hedeflenen tarihlerde gerçekleştirilememiş olduğuna dikkat çekiliyor.
- Türkiye’deki bazı siyasi liderlerin AB sürecine yönelik siyasi kararlılık göstermektense “Brüksel kaynaklı” talep ve eleştirilere yönelik şikayetlerde bulunduğu belirtiliyor.

Raporda Türkiye’ye şu önerilerde bulunuluyor:

- Ulusal Program’ın en kısa sürede onaylanarak yürürlüğe konulması ve böylece AB reformlarına hızlı bir şekilde devam edilmesi.
- Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik müzakere sürecinin desteklenmesi. Yunanistan ya da G.Kıbrıs tarafından sürdürülen petrol arama faaliyetlerine deniz kuvvetlerinin müdahalesinin engellenmesi.
- Gerek ekonomik kalkınma planları, gerekse daha kapsamlı kültürel haklar sağlanması yoluyla Kürt kökenli vatandaşların toplumla bütünleşmesinin sağlanması.
- Okullarda verilen din eğitimleri ve ibadet yerleri konusunda bütün din ve inanç gruplarına eşit davranılması, özgürlüklerin genişletilmesi.
- Geniş kapsamlı bir sosyal uzlaşıyla sivil anayasanın oluşturulması.

AB’ye yönelik öneriler:

- AB siyasi liderleri, Türkiye’nin gerekli koşulları yerine getirmesi halinde AB’ye tam üye olacağını sık sık dile getirerek Türkiye’yi reform sürecini hızlandırmaya teşvik etmeli. Müzakere başlıklarının açılış kapanışları önündeki gayri resmi engeller ortadan kaldırılmalı.
- Kıbrıs sorununun çözümü için sürmekte olan müzakerelere dengeli bir şekilde yaklaşılmalı. Yüksek düzeyli görevliler her iki toplumun liderleriyle görüşmeler yapmalı.
- Kafkaslar ve Orta Doğu’daki krizlerin çözülmesi için Türkiye’nin başlatmış olduğu girişimlerden yararlanılması.
- PKK terör örgütünün Avrupa’dan sağladığı mali kaynakların kararlılıkla tespit edilmesi. Türkiye’nin yakalama ve sınır dışı etme taleplerinin adil bir şekilde değerlendirilmesi.
- Türkiye’nin sadece Gayrimüslimlerin değil, Aleviler gibi Müslüman grupların dini hak ve özgürlükleri konusunda gelişme göstermeye teşvik edilmesi. [İnternet bağlantısı için](#)

AB - Kıbrıs

- Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV) tarafından hazırlanan ve K. Kıbrıs'a uygulanan tecritin hukuki dayanağının olmadığını belirten kitap, Avrupa Parlamentosu'nda düzenlenen bir toplantıyla tanıtıldı. Toplantıda K. Kıbrıs'ın tanınması ile uygulanan tecritin farklı konular olduğu ve bu nedenle de tecritlerin hukuki bir dayanağı olmadığına dikkat çekildi. [Internet bağlantısı için](#)

- K. Kıbrıs Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat, AB yetkilileri ve AB ülkeleri temsilcileriyle Brüksel'de görüşmelerde bulundu. Cumhurbaşkanı Talat, AB Komisyonu Başkanı Jose Manuel Barroso, AB Ortak Dış Politika ve Güvenlik Yüksek Temsilcisi Javier Solana ve AB Komisyonu'nun genişlemeden sorumlu üyesi Olli Rehn'le görüşmelerde bulunarak G.Kıbrıs ile sürmekte olan kapsamlı çözüm müzakereleri hakkında bilgi verdi. [Internet bağlantısı için](#)

AB - İsviçre

- İsviçre, 12 Aralık itibarıyla 24 AB ülkesinin yer aldığı Schengen Alanı'na dahil oldu. İsviçre aynı zamanda sığınma talebinin hangi üye ülke tarafından değerlendirileceğine ilişkin kısıtları belirleyen Dublin Sistemi'ne de dahil oldu. Havayolu ulaşımındaki kontrollerin Mart 2009'da kaldırılması bekleniyor.

En son 21 Aralık 2007'de Estonya, Çek Cumhuriyeti, Litvanya, Macaristan, Letonya, Malta, Polonya, Slovakya ve Slovakya'nın katılımıyla genişleyen Schengen Alanı'na İsviçre'nin de katılımı AB sınırlarının uç bölgelerinde kalan yörelerin turizm ve özellikle ulaşım altyapısının gelişmesine katkıda bulunacak. Ayrıca Schengen vizesi alarak seyahat eden üçüncü ülke vatandaşları için de geniş bir seçenek imkanı sağlanmış olacak.

İsviçre ve Liechtenstein arasındaki sınır için de pratik bir çözüm sağlanarak, Liechtenstein'ın

Schengen Alanı'na katılımı en kısa sürede gerçekleştirilecek. [Internet bağlantısı için](#)

AB Liderler Zirvesi

- AB Liderler Zirvesi 11-12 Aralık'ta Brüksel'de gerçekleşti. Zirvede şu kararlar alındı:

- **Lizbon Antlaşması:** Mevcut antlaşmalar 2009'dan itibaren komiser sayısının azaltılmasını öngörürken Lizbon Antlaşması'nın yürürlüğe girmesi sonrasında alınacak bir kararla her üye ülkenin AB Komisyonu'nda birer komiser ile temsil edilmesi sağlanacak. İrlanda'nın geleneksel tarafsızlık politikası, vergi politikası, aile, sosyal ve ahlaki konularda Lizbon Antlaşması'ndan bağımsız olma isteği kabul edilecektir. Bütün bunların karşılığında İrlanda mevcut Komisyon'un görev süresi bitimine kadar Lizbon Antlaşması'nın onaylanmasını sağlayacaktır.
- **Ekonomi:** Avrupa ekonomisinin canlandırılması için AB Komisyonu tarafından önerilen mali paket kabul edildi. Banka ve mali kuruluşlardan kendilerine sağlanan mali yardımları piyasadaki aktörlere kredi verme ve kredi faizlerini düşürme yönünde kullanmaları istendi. Avrupa Yatırım Bankası'nın 2009-2010'da özellikle KOBİ'lere aktaracağı tutar 30 milyar €'ya çıkarıldı. Bazı üye ülkelerin bazı sektörlerde KDV oranlarını indirme talepleri Mart ayındaki Ekonomik ve Mali İşler Bakanlar Konseyi'nde tartışılarak karara bağlanacaktır. Petrol fiyatlarının istikrarını sağlanması için petrol üreten ülkelerle diyalog kurulacaktır.
- **Enerji ve iklim değişikliği:** Enerji ve iklim değişikliği yasa paketi kabul edildi. Yasa paketinin Avrupa Parlamentosu ve AB Bakanlar Konseyi tarafından ilk okuma sonucunun yıl sonuna kadar karara bağlanması. Komisyon Kopenhag Konferansı sonuçlarını hazırlayacağı bir rapor kapsamında Mart 2010'da AB liderlerine sunacaktır. Ekonomik kalkınma planı ve enerji konularını bir araya getirecek şekilde binalarda

enerji verimliliğinin artırılması ve tasarruf sağlanması gereklidir.

- **Ortak Tarım Politikası (OTP):** OTP'nin işlerliğinin gözden geçirilmesine karar verilmiştir.
- **Dış İlişkiler:** Komşu Ülkeler Politikası kapsamında geliştirilen "AB'nin Doğusundaki Ülkelerle Ortaklık" yaklaşımı Çek Dönem Başkanlığı tarafından düzenlenecek bir zirve ile başlatılacaktır. AB Güvenlik ve Savunma Politikası Birleşmiş Milletler Şartı, ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları doğrultusunda gelişmeye devam edecektir. AB'nin kendi sınırları dışındaki askeri ve sivil operasyonlara katılabilmesi için gerekli kapasite artırımı yapılacaktır. Erasmus Programı kapsamında askeri kadronun Avrupa içinde dolaşımı ve karşılıklı etkileşimi sağlanacaktır.
- **Ortadoğu:** Ortadoğu Barış Süreci 2009'da da öncelikli yerini koruyacaktır. [İnternet bağlantısı için](#)

AB - Genişleme

- **Karadağ** AB üyeliği için resmi başvurusunu yaptı. Karadağ'ın başvurusu Yugoslavya'nın dağılması sonucunda kurulan ülkeler arasında Slovenya, Hırvatistan ve Makedonya'dan sonra dördüncü başvuru olarak gerçekleşti. Karadağ, 2008'in ilk yarısındaki Slovenya Dönem Başkanlığı sırasında üyelik başvurusunu yapmak istemiş ancak daha sonra başvuru işlemini erteleme kararı almıştı.

Karadağ AB üyeliği konusunda ilk adımını Ekim 2007'de İstikrar ve Ortaklık Anlaşması'nı (İOA) ve Ocak 2008'de yürürlüğe giren ticaret anlaşmasını imzalayarak attı. İOA ise tüm AB üyeleri tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girecek.

Konu üzerine yaptığı açıklamada genişlemeden sorumlu AB Komiseri Olli Rehn, Karadağ'ın AB ile bütünleşme konusunda büyük ilerleme kaydettiğini belirtti. Karadağ'ın üyelik başvurusu AB Komisyonu tarafından incelenecek; Komisyon'un olumlu görüş bildirmesi halinde AB27 liderlerinin

oybirliği ile Karadağ'ın başvurusunu kabul etmesi gerekecek. [İnternet bağlantısı için](#)

Enerji

- **Trans-Avrupa enerji ağları** ve geniş bant altyapı yatırımlarını kapsaması planlanan 5 milyar € değerindeki kurtarma paketinin yeniden gözden geçirilmesi planlanıyor. AB çapında enerji kaynakları güvenliğinin geliştirilmesi ve hızlı internet bağlantısı sayısının artırılması projelerinde kullanılacak olan paketin bir bölümü 2008 ve 2009 AB bütçesinde tarım için öngörülen kaynak fazlasının 2009 ve 2010 bütçesinin Büyüme ve İstihdam için Rekabetçilik başlığı altına aktarılması yoluyla karşılanacak. Yeni önergeye göre söz konusu paket için 2007 – 2013 mali çerçevesinde bir değişiklik yapılmasına gerek kalmadan, kullanılmayan kaynakların aktarılması yöntemiyle oluşturulacak.

26 Kasım tarihinde Komisyon tarafından önerilen 200 milyar € değerindeki yardım paketinin 14,4 milyar €'luk bölümünün AB bütçesinden karşılanması öngörülmüştü. Mevcut mali programa göre tarım başlığı altında yaklaşık 7,5 milyar € tutarındaki kaynak fazlasının söz konusu enerji paketini karşılayabileceği belirtiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

İklim Değişikliği

- AB Komisyonu'nun çevreden sorumlu Komiseri Stavros Dimas, Poznan/Polonya'da gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler **İklim Değişikliği Konferansı**nda, benzer eğilimli AB üyesi ülke bakanları tarafından onaylanan, ormanların yok olmasından dolayı artan sera gazı salımını azaltmaya ilişkin bir bildiri sundu. Bildiride bir dizi gelişmiş ve yağmur ormanları barındıran tropik ülkeye bir an önce önlemler alınması ve orman küçülmelerinin önlenmesi çağrısında bulunuluyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Devlet Yardımları

- Avusturya'nın mali kurumları **kurtarma paketi**, AB Antlaşması'nın devlet yardımları hükümlerine uygun bulunarak AB Komisyonu tarafından onaylandı. Mali piyasaları istikrara kavuşturmak üzere, uygun bulunan kredi ve sigorta kuruluşlarına verilecek garanti ve kredilerden oluşan pakete ilişkin görüşmeler Avusturya makamları ve Komisyon arasında Ekim ayından beri sürmekteydi.

Bankalar arası piyasayı güçlendirme ve mali piyasaları düzenleme olmak üzere iki alanda alınacak önlemleri kapsayan paket toplam 90 milyar € değerinde olacak. [Internet bağlantısı için](#)

Tüketici Hakları

- AB Komisyonu, **gıda maddeleri tedarik zincirinin** işlemlerini iyileştirmek yoluyla tüketicilere daha uygun fiyatlı gıda temin edebilmelerine yönelik bir bildiri yayınladı. Sene başında rekor seviyelere ulaşan fiyatlar önemli ölçüde düşmüş olsa da, tarım ürünlerindeki fiyat artışlarına yol açan denetim politikaları, sınırlamalar, rekabet eksikliği ve spekülasyonlar gibi nedenler henüz ortadan kalkmış değil. Bildirgede yer verilen öneriler:

- Gıda tedarik zincirini fiyat dalgalanmalarına dayanıklı hale getirmek için bu alanda rekabet kurallarının işlemlerini teşvik edilmesi.
- Rekabet kurallarını AB çapında ve ülkeler bazında etkin ve tutarlı olarak uygulanmasını Avrupa Rekabet Ağı (European Competition Network) yoluyla sağlanması.
- Kısıtlayıcı etki edebilecek düzenlemelerin gözden geçirilmesi, piyasaya girişi engelleyen kuralların, çevresel ve sosyal hedefler göz önünde bulundurularak uygun bulunan ölçüde değiştirilmesi.
- Tüketicilerin fiyat karşılaştırma imkanlarının genişletilmesi, bunun için Avrupa çapında bir fiyat gözetim sistemi kurulması.

- Emtia piyasalarındaki fiyat dalgalanmalarının önüne geçmek üzere bu piyasaları denetleyen kurumlarla ortak çalışmalar yapılması.

[Internet bağlantısı için](#)

Küreselleşme Fonu

- AB Komisyonu, İtalya'da küreselleşmenin etkileri sonucu işten çıkarılan altı bin dolayında tekstil işçisinin yeniden iş bulabilmesi için Avrupa Küresel Uyum Fonu'ndan toplam 35,16 milyon € yardımda bulunacak. Hazır giyim ve aksesuar üretiminin AB dışındaki düşük maliyet ülkelerine kayması ve bu ülkelerden ithalatın artması sonucu özellikle Sardunya, Piedmont, Lombardia ve Toscana bölgelerindeki küçük tekstil işletmeleri işçi çıkarmak zorunda kalmaları, tekstil piyasasındaki işsizliği arttırdı. [Internet bağlantısı için](#)

Serbest Dolaşım Hakkı

- AB'ye üye ülke vatandaşları ve aile fertlerinin Birlik sınırları içinde **serbest dolaşım ve oturma hakkına** ilişkin 2004/38/EC sayılı yönergenin uygulamasına dair AB Komisyonu raporunda, yönergenin üye ülkelerin yasalarına aktarımı yetersiz bulundu. Üye ülkelerdeki ilgili yasaların yönergeye uyumunun sağlanması için Komisyon yeni adımlar atmayı planlıyor.

Komisyon Başkan Yardımcısı Jacques Barrot, serbest dolaşım hakkının iç pazarın temel özgürlüklerinden olduğuna ve Avrupa ekonomisinin rekabet gücü açısından önemine değinirken, AB yasalarının uygulaması alanındaki aksaklıkların, AB temel prensiplerinin ihlali olarak algılanabileceğini belirtti.

Söz konusu yönerge, başka bir AB üyesi ülkede beş yıldan fazla ikamet eden AB vatandaşları ve ailelerinin süresiz oturma hakkı kazanmasını ve aile birleşmesi haklarını evlenmeden kayıtlı olarak beraber yaşayan eşlerin de yararlanacağı şekilde genişletilmesini öngörüyor.

Raporda üye ülkelerin tümünün ulusal yasalarında belli ölçüde uyum değişikliklerinin yapıldığı, fakat hiçbir ülkenin yönergeyi tam olarak uygulamadığı vurgulanıyor. Finlandiya, G. Kıbrıs, İspanya, Lüksemburg, Malta, Portekiz ve Yunanistan bahsi geçen yönergenin %85'inden fazlasını uygulamaya sokarken, Avusturya, Estonya, Danimarka, Slovenya ve Slovakya yönerge hükümlerinin %60'ından azını yasalastırmış. [İnternet bağlantısı için](#)

Tarım – Dış Ticaret

- AB ülkeleri tarafından üçüncü ülkelere ihraç edilen **tarım ürünlerinin tanıtımı** ve ürünler hakkında bilgilendirme çalışmaları için atılması planlanan adımlar Komisyon tarafından kabul edildi. Üye ülkelerin Komisyon'a sunduğu 30 program arasından seçilen 11 program Almanya, Bulgaristan, Fransa, İrlanda, İspanya, İtalya, Kıbrıs ve Yunanistan tarafından Rusya, Ukrayna, Çin, Japonya ve Kuzey Amerika'yı hedefliyor. Söz konusu ürünler şarap, meyve ve sebze, et, süt ürünleri, menşei koruma altında ürünler (PDO) ve organik ürünler. Program bütçesinin yarısının AB kaynaklı (17,8 milyon €) olacağı belirtiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Sağlık

- AB Komisyonu'nun kabul ettiği sağlık sektörü çalışanlarına ilişkin **Yeşil Rapor**, Avrupa sağlık sektöründeki zorlukları aşmak için ortak cevaplar bulunmasını hedefliyor. Gittikçe yaşlanan nüfus ve artan sağlık harcamaları, vatandaşların ve hastaların beklentilerini yükseltirken, yüksek kaliteli sağlık personelinin de önemini artırıyor.

Yeşil Rapor, sağlık hizmetleri alanında çalışan herkesin fikirlerinden yararlanarak hizmet koşullarının geliştirilmesi, sektörde çalışan kadınların katılımının artması, çalışma şartlarının iyileştirilmesi ve eksikliklerin giderilmesini amaçlıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

İlaç sektörü

- AB Komisyonu ilaç şirketlerinin **ilaçlarının tanıtımını** İnternet üzerinden yapabilmesine izin verdi. Karar sahte ilaçların piyasada dolaşımı engellemek amacıyla tüketicilere bilgi sağlanmasını amaçlıyor.

Hali hazırda ilaç şirketleri, ilaç paketlerinin içinde yer alan prospektüsler dışında tüketiciye bilgi sağlayamıyor. Ancak yeni uygulamayla sağlanan serbestliğin tüketicileri reklam içerikli ve yanlış olarak hazırlanmış bilgilere maruz kalmamasına neden olmaması da hedefler arasında. Bu nedenle tüketicilere sağlanan bilgilerin içeriği sıkı bir denetime tabi tutulacak.

AB Komisyonu'nun verilerine göre 2007 yılında AB sınırlarından içeri giren sahte ilaç miktarı %380'lik bir artışla 2,5 milyon pakete ulaştı. [İnternet bağlantısı için](#)

*

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 17-19 Aralık, Tarım ve Balıkçılık Konseyi
- 22 Aralık, AB – Brezilya Zirvesi

Konferanslar-Seminerler

- 18 Aralık, "On the road to Copenhagen: the outlook for climate policy", Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 6 Ocak, "A new narrative for 21st century Europe", ALDE www.alde.eu
- 19 Ocak, "Priorities of Czech Presidency of the EU", CEPS, www.ceps.be
- 22 Ocak, "How to deal with Russian Gas?" CEPS, www.ceps.be